

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. о. ректора НУФВСУ,
голова приймальної комісії

Олександр ПИЖОВ

ПРОГРАМА
фахового іспиту для вступу на
другий (магістерський) рівень вищої освіти
за спеціальністю I7 Терапія та реабілітація,
спеціалізацією «Фізична терапія»

Розглянуто і затверджено на засіданні
приймальної комісії НУФВСУ,
протокол № 3 від 26 березня 2025 року

Відповіdalnyy sekretar
приймальної комісії НУФВСУ

Валерія ТЕЛУС

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту підготовлена відповідно до розділу III Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2024 р. № 1549, та враховує вимоги до результатів навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419.

Інструкція для проходження фахового іспиту:

1. Фаховий іспит проводиться у формі виконання тестових завдань за допомогою інструментів Google.
2. Перед початком фахового іспиту проводиться консультація для вступників у дистанційному режимі онлайн за допомогою інформаційної платформи ZOOM щодо умов проходження іспиту та здійснюється ідентифікація особи шляхом демонстрації на камеру оригіналу документа з фотокарткою (одного з документів), що посвідчує особу, відповідно до вимог Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус». Також вступник повідомляє екзаменатору своє місце знаходження.
3. Вступник переходить за наданим посиланням через свій персональний акаунт Google для проходження тестування.
4. Процес складання тестування здійснюється за допомогою персонального комп'ютера з доступом до мережі Інтернет. Камера має бути розташована у статичному положенні так, щоб охоплювати вступника та простір біля нього.
5. Вступник обирає варіанти відповідей послідовно під час тестування.
6. Редагування відповідей після подання тесту не допускається.
7. Після завершення виконання тестових завдань вступник зобов'язаний повідомити екзаменатора про те, що він закінчив їх виконання.
8. Результати фахового іспиту повідомляються вступникам екзаменатором після завершення виконання тестових завдань в усній формі і анонсируються на веб-сайті НУФВСУ протягом однієї доби після завершення тестування.

Структура фахового іспиту

Найменування тем та їх зміст	Кількість питань	Питома вага розділу, %	Вага 1 питання (бал)
Розділ 1. Допоміжні теорії та практики в професійній діяльності фізичного терапевта	10	40	8
Розділ 2. Професійна діяльність фізичного терапевта	15	60	8

Номери тестових завдань	Тип завдань	Схема нарахування балів
1-25	Завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів відповіді	0 або 8 балів: 8 балів, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано
<p>Загальна кількість тестових завдань: 25</p> <p>Загальна кількість варіантів тестових завдань: 10</p> <p>Тривалість тестування: 50 хв.</p> <p>Загальна сума балів – 200 балів.</p>		

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Допоміжні теорії та практики в професійній діяльності фізичного терапевта

Результат навчання: Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

Сутність поняття «здоров'я» як медико-соціальної категорії. Підходи до оцінки та прогнозування особистого та громадського здоров'я. Стан, структура та тенденції захворюваності населення України. Шляхи та умови формування здоров'я різних груп населення в Україні. Поняття, основні принципи здорового способу життя та їх характеристика. Рухова активність та її роль у формуванні здорового способу життя. Місце раціонального харчування в структурі чинників здорового способу життя. Характеристика загартування як засобу зміцнення та відновлення здоров'я. Профілактика шкідливих звичок у структурі здорового способу життя. Профілактика наслідків психоемоційного стресу важлива складова здорового способу життя.

Література

1. Апанасенко ГЛ, Попова ЛА, Магльований АВ. Санологія (медичні аспекти валеології). Львів: ПП «Квадрат»; 2011. 303 с.
2. Єжова ОО. Здоровий спосіб життя: навчальний посібник. Суми: Університетська книга; 2017. 127 с.
3. Омельченко ТГ. Основи теорії здоров'я: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Аграр Медіа Груп»; 2016. 161 с.

Результат навчання: Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

Introduction into specialty. Health-related careers. My future job is physical rehabilitation. The academic background of a qualified physical rehabilitator. Rehabilitation targets in sports medicine. Healing process and musculoskeletal injuries. Understanding the healing process. Healing process and the pathophysiology of musculoskeletal injuries. Managing the Healing Process through Rehabilitation. Injury Prevention. P.R.I.C.E. Therapeutic Exercise. Maintaining and Improving Flexibility. Factors that Limit Flexibility. The Importance of Muscular Strength. Muscular strength and endurance as a part of a physical rehabilitation program. The importance of muscular endurance. The importance of muscle power. Circuit training. Isokinetic exercise. Parameters while isokinetic

evaluation. Biomechanical and physiologi-cal principles of plyometric training. Plyometric exercise in rehabilitation. Closed-kinetic chain exercise. Aerobic vs. anaerobic metabolism. Maintenance of cardio-respiratory endurance. Fartlek training. Par cours. Evaluation of cardio-respiratory endurance. Blood. The energy systems. Training techniques for maintaining cardiorespiratory endurance. ATP: the immediate source. Neuromuscular proprioception in rehabilitation. Re-establishing proprioception. Joint arthrokinema-tics. Manual therapy techniques in rehabilitation. Proprioceptive neuro-muscular facilitation technique. Functional progression in rehabilitation. Motor skills. Aquatic Therapy. Therapeutic modalities effectiveness. Pharmacological considerations. Psychological considerations for rehabilitation. Psychological aspects with injured athletes.

Література

1. William E. Prentice. Rehabilitation Techniques in Sports Medicine. Handbook. WCB Mcgraw-Hill, USA, 2004. – 486 с.
2. Tippett Steven R., Voight Michael L. Functional progression for sport rehabilitation. Handbook. Human Kinetics, USA: 2007. – 122 р.
3. Доценко Л. З. Учбові завдання з англійської мови для самостійної роботи студентів “Rehabilitation: benefits of physical fitness”. Київ: Поліпром., 2001. – 50 с.
4. Доценко Л. З. Методические разработки для самостоятельной работы студентов для специальности “Physical rehabilitation” по книге William E. Prentice. Rehabilitation Techniques in Sports Medicine. Handbook. WCB Mcgraw-Hill, USA, 2007.- 210 с.
5. Українсько-англійський словник: близько 200 000 слів /за ред. проф. Гороть Є.І. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 1040 с.

Результат навчання: Використовувати сучасну комп’ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

Базові поняття інформатики і інформаційних технологій, обчислювальної техніки. Поняття про експертну систему. Навчальні системи. Системи розпізнавання мови, образів. Автоматизовані системи програмування. Штучний інтелект. Нейронні мережі. Система аналізу зображень. Прикладне програмне забезпечення, характеристика. Офісні технології: текстові редактори, табличні процесори, системи створення баз даних, засоби розробки комп’ютерних презентацій, системи розпізнавання образів, комунікаційні технології. Інтегровані пакети прикладних програм. Інформаційні ресурси. Опрацювання мультимедійних даних. Автоматизоване створення й публікація веб-ресурсів. Інформаційні та діагностичні системи.

Література

1. Буйницька ОП. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Київ: Центр учебової літератури; 2012. 240 с.
2. Баженов ВА. Інформатика. Комп’ютерна техніка. Комп’ютерні технології: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Каравела; 2012. 496 с.

3. Кашуба ВО, Денисова ЛВ, Усиченко ВВ, Харченко ЛА, Хлевна ЮЛ, Вишневецька ВП, та ін. Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики: навчальний посібник [Інтернет]. 2015 [цитовано 2022 Бер 1]. 213 с. Доступно: <https://yadi.sk/i/CQL1dUWWuZvZ2>

Результат навчання: Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

Морфологічні, метаболічні та фізіологічні особливості розвитку функціональних можливостей організму та основи процесів адаптації до м'язової діяльності, їх механізми формування та удосконалювання, а також вміти застосовувати різні методики контролю за рівнем функціональної підготовленості.

Біомеханічний аналіз техніки виконання фізичних вправ. Біомеханічні особливості оцінки руховий дій при різних функціональних порушеннях.

Основні характеристики гігієнічного та екологічного впливу факторів зовнішнього середовища на стан здоров'я людини і населення в цілому. Гігієнічний та екологічний супровід у фізичній терапії та ерготерапії.

Визначення предмету та задач психології. Основні принципи психології. Основні форми проявів психіки, їх взаємозв'язок. Методи дослідження в психології. Характеристика відчуття як сенсорного відображення дійсності. Фізіологічні механізми відчуття. Принципи поділу відчуття та характеристика його видів. Види відчуттів. Роль м'язово-рухових відчуттів. Поняття про сприймання. Уява і уявлення. Пам'ять. Структура та функції рухових уявлень. Мислення і мовлення. Зміст розумових операцій. Індивідуальні особливості мислення. Функції мови. Предмет, задачі, методи педагогіки.

Література

1. Сили РР, Стивенс ТД, Тейт Ф. Анатомия и физиология. Т. 1. Киев: Олимпийская литература; 2007. 662 с.
2. Сили РР, Стивенс ТД, Тейт Ф. Анатомия и физиология. Т. 2. Киев: Олимпийская литература; 2007. 598 с.
3. Ровний АС, Ільїн ВМ, Лізогуб ВС, Ровна ОО. Фізіологія спортивної діяльності. Харків: ХНАДУ; 2015. 556 с.
4. Лапутін АМ, редактор. Біомеханіка спорту. Київ: Олімпійська література; 2005. 310 с.
5. Бардов ВГ, редактор. Гігієна та екологія: підручник для студентів закл. вищ. мед. освіти. Вінниця: Нова книга; 2020. 471 с.
6. Волкова НП. Педагогіка. Київ: Академвидав; 2012. 615 с.
7. Петровська ТВ. Педагогіка. Дидактичні матеріали. Київ: Олімпійська література; 2018.180 с.
8. Фіцула ММ. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих пед. закладів освіти. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан; 2013. 230 с.
9. Воронова ВІ, Ємшанова ЮО. Психологія: дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів. Ч. 2. Вінниця: «Планер»; 2015. 71 с.
10. Воронова ВІ, Ємшанова ЮО, Ковальчук ВІ, Психологія: дидактичні матеріали

для самостійної роботи студентів. Ч. 1. Київ: «Знання України»; 2018. 143 с.

Результат навчання: Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

Долікарська медична допомога у разі виникнення невідкладних станів при патологічних процесах в організмі людини. Основні ознаки певних порушень стану організму, що несе загрозу життю. Необхідність та обсяг заходів, спрямованих на забезпечення функціонування життєво-важливих органів та систем. Основні клінічні прояви термінальних станів та техніка виконання непрямого масажу серця і штучної вентиляції легень. Визначення необхідний обсягу допомоги при різноманітних травматичних ушкодженнях для попередження розвитку можливих ускладнень і незворотних процесів в організмі людини.

Література

1. Волянський ПБ, Гур'єв СО, редактори. Домедична допомога на місці подій: практичний посібник. Херсон: Видавничий дім «Гельветика»; 2020. 224 с.
2. Швед МІ, редактор. Екстрена та невідкладна медична допомога. Тернопіль: Укрмедкнига; 2018. 448 с.
3. Петриченко ТВ. Перша медична допомога: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів І-ІІІ рівнів акредитації. Київ: Медицина; 2015. 272 с.

Результат навчання: Вербално і невербално спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

Психологія особистості. Спряженість особистості, здібності, темперамент та характер. Норма та відхилення у формуванні особистості дитини. Формування особистості в дошкільному та молодшому шкільному віці, підлітків та юнаків. Характеристика емоцій та почуттів, їх відмінності. Емоційні стани: настрій, фрустрація, стрес, афект. Види та якості почуттів: моральні, пізнавальні, естетичні. Методи вивчення емоцій та почуттів. Воля та вольові дії. Увага.

Література

1. Воронова ВІ, Ємшанова ЮО. Психологія: дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів. Ч. 2. Вінниця: «Планер»; 2015. 71 с.
2. Воронова ВІ, Ємшанова ЮО, Ковальчук ВІ. Психологія: дидактичні матеріали для самостійної роботи студентів. Ч. 1. Київ: «Знання України»; 2018. 143 с.

Результат навчання: Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Суттєвість та психологічні закономірності процесу навчання.

Педагогічна технологія навчального процесу, принципи навчання, методи та форми навчання. Організація процесу навчання.

Література

1. Волкова НП. Педагогіка. Київ: Академвидав; 2012. 615 с.
2. Петровська ТВ. Педагогіка. Дидактичні матеріали. Київ: Олімпійська література; 2018.180 с.
3. Фіцула ММ. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих пед. закладів освіти. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан; 2013. 230 с.

Розділ 2. Професійна діяльність фізичного терапевта

Результат навчання: Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

Суб'єктивні і об'єктивні методи оцінки здоров'я. Загальні принципи діагностики. Загальний план та методи обстеження хворого. Основні і додаткові методи дослідження. Клінічне (суб'єктивне і об'єктивне) обстеження серцево-судинної системи. Основні синдроми ураження серцево-судинної системи. Клінічне (суб'єктивне і об'єктивне) обстеження системи дихання. Основні синдроми ураження системи дихання. Клінічне (суб'єктивне і об'єктивне) обстеження системи травлення. Основні синдроми ураження системи травлення. Клінічне (суб'єктивне і об'єктивне) обстеження системи сечовиділення. Основні синдроми ураження системи сечовиділення. Клінічне (суб'єктивне і об'єктивне) обстеження ендокринної системи. Основні синдроми ураження ендокринної системи. Інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи та нервово-м'язового апарату. Топографічна оцінка неврологічного статусу пацієнта в фізичній терапії. Обстеження чутливості та рефлекторно-рухової сфери. Обстеження функціонального стану м'язів. Методи обстеження при нейротравмі (ЧМТ, СМТ). Методи обстеження при цереброваскулярній патології (ГПМК). Методи обстеження при деміелінізуючих захворюваннях (розсіаний склероз). Методи обстеження при нейродегенеративних захворюваннях (хвороба Паркінсона). Методи обстеження при захворюваннях ПНС. Методи оцінки контролю відновлення пацієнтів неврологічного статусу. Загальні положення, зміст та складові обстеження в фізичній терапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату. Суб'єктивна та об'єктивна оцінка стану пацієнта під час обстеження при порушенні діяльності опорно-рухового апарату. Остеокінематика та артрокінематика, оцінка суглобової гри, оцінка ходи. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності відділів хребта та кінцівок. Роль діагностики у фізичній терапії. Фізико-хімічні властивості крові та її клітинний склад в нормі, при патології та фізичному навантаженні. Показники обміну вуглеводів та ліпідів крові в нормі, при патології та фізичному навантаженні. Показники обміну білків та

згортуючої системи крові в процесі фізичної терапії.

Література

1. Коваленко В.М., Долженко М.М., Поташев С.В. Настанови з ехокардіографії. Київ: Наукова думка. 2017. 524 с.
2. Шевченко Т.М., Полушкін П. М. Електронний посібник до вивчення курсу Основи загальної клінічної лабораторної діагностики Дніпропетровськ 2016 [Інтернет]. Доступно на: http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/17ba1fd9082bc67d1a6d5b0828504ea1Osnovi_zagal%27noyi_klinichnoyi_laboratornoyi.PDF
3. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019
4. Якименко О. О., Кравчук О. Є., Клочко В. В., Сєбов Д. М., Антипова Н. Н., Тбілелі В. В. Методи об'єктивного обстеження хворого в клініці внутрішніх хвороб. Одеса: ОДМУ; 2013. 183 с.
5. Афанасьев, С. М. Профілактика первинної інвалідності внаслідок захворювань і травм опорно-рухового апарату засобами фізичної реабілітації : монографія / С. М. Афанасьев. – Дніпро : Журфонд, 2017. – 260 с. : іл.
6. Шкали в нейрореабілітації [Текст] / Укр. Асоц. боротьби з інсультом ; [уклад.: М. В. Гуляєва, Н. І. Піонтківська, М. І. Піонтківський ; наук. ред.: В. А. Голик, Д. В. Гуляєв, М. Я. Романишин]. - Київ : Д. В. Гуляєв [вид.], 2014. - 67 с.
7. Сучасні принципи діагностики та лікування пацієнтів з гострим ішемічним інсультом та ТІА. Клінічні рекомендація засновані на доказах – Київ, 2018р. За ред.член.-кор. НАМН України М. Є. Поліщук
8. Єпішин АВ, Андрейчин СМ, Бугай БГ, Лемке МО, Лихацька ВО. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації. Тернопіль: Укрмедкнига; 2001. 768 с.
9. Назар П.С. Пропедевтика захворювань органів травлення: посібник для лікарів: в 5-ти тт. Київ: Кит; 2005. 399 с.

Результат навчання: Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

Дослідження ролі МКФ в навченні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Мультидисциплінарний принцип роботи і Міжнародна класифікація функціонування (МКФ) окремих факторів для ефективної реабілітації.

Література

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я (МКФ). <http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>
2. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм.

Навчальний посібник. Запоріжжя, 2011. – 314с.

3. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019

Результат навчання: Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

Етичний кодекс та професійна поведінка фізичного терапевта в Україні. Етичні принципи. Шляхи розв'язання моральних проблем та прийняття найбільш прийнятного професійного рішення в етичних питаннях. Стандарти практичної діяльності фізичної терапії.

Література

1. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019

2. Етичний кодекс та професійна діяльність фізичного терапевта.
<https://physrehab.org.ua/uk/members/code-of-ethics/>

3. Сфера професійної діяльності фізичного терапевта в Україні.
<https://physrehab.org.ua/uk/resource/practice/policy-practice/scope-of-practice/>

Результат навчання: Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

Процес надання ерготерапевтичних послуг. Заняття як основний засіб ерготерапевтичного втручання. Використання терапевтичних вправ у ерготерапії. Методи ерготерапевтичного впливу при порушенні моторних та сенсорних функцій. Методи терапевтичного впливу на когнітивні, зорові та перцептивні розлади. Методи терапевтичного впливу на базові та інструментальні активності повсякденного життя. Комуникація та взаємодія ерготерапевта із клієнтом та членами реабілітаційної команди.

Література

1. Pendleton H., Schultz-Krohn W. Occupational Therapy Skills for Physical Dysfunction (Pedretti): 7th edition. Mosby, 2012. 1328p.

2. Assessment in Occupational Therapy and Physical Therapy / [edited by] Julia Van Deusen and Denis Brunt. W.B. Saunders Company, 1997. 567p.

3. Willard & Spackman's Occupational Therapy: 11th edition by Crepeau, Elizabeth Blededell; Cohn, Ellen S.; Boyt Schell, Barbara A. Lippincott Williams & Wilkins, 2009. 1191p.

4. Vroman K., Stewart E. Occupational therapy evaluation for adults: a pocket guide: Second edition. Lippincott Williams&: Wilkins, a Wolters Kluwer business, 2014. 455p.

5. Hall C. Occupational Therapy Toolkit: 6th edition. Cheryl Hall, 2013. 631p.

6. Foster M. Theoretical frameworks. Occupational Therapy and Physical Dysfunction:

Principles, Skills and Practice. London: Churchill Livingstone. 2002. 688p.

7. Duncan ES. Skills and processes in occupational therapy. Foundations for Practice in Occupational Therapy. London: Churchill Livingstone. 2011. 288p.

8. Atchison B., Durette D. Conditions in Occupational Therapy: 4th edition. Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins, 2012. 398p.

Результат навчання: Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

Предмет та поняття про науку, її сутність, функції науки. Організація наукової діяльності в Україні. Наукові дослідження: суть, особливості. Основи методології науково-дослідної роботи. Методи теоретичного дослідження. Методи емпіричного дослідження. Експериментальні дослідження і спостереження в сфері фізичної культури і спорту. Організація і планування наукового дослідження. Види науково-дослідницьких робіт. Вимоги до змісту кваліфікаційної наукової роботи. Загальна характеристика та її виконання. Етапи наукового дослідження кваліфікаційної наукової роботи. Загальні вимоги до оформлення науково-дослідної роботи студента. Сутність наукової публікації, її основні види, функції, кількість і обсяг.

Література

1. Костюкевич ВМ, Шинкарук ОА, редактори. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за спеціальністю Фізична культура і спорт. Київ: Олімпійська література; 2019. 613 с.
2. Шиян БМ, Єдинак ГА, Петришин ЮВ. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». 2012. 280 с.
3. Цехмістрова ГС. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Вид. Дім «Слово»; 2004. 240 с.
4. Філіпенко АС. Основи наукових досліджень. Конспекти лекцій: навч. посібник. Київ: Академвидав; 2005. 208 с.
5. Колесников ОВ. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., випр. та доп. Київ: Центр учебової літ.; 2011. 144 с.
6. Шейко ВМ, Кушнаренко НМ. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 4-те вид., випр. та доп. Київ: Знання; 2004. 307 с.

Результат навчання: Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність. Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення. Демонструвати уміння здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму.

Класифікація фізичних вправ, що застосовуються з терапевтичною

метою; основні лікувальні концепції вправ; принципи та методи дозування терапевтичних вправ; лікувальний ефект від прикладного застосування вправ. Терапевтичні вправи: вплив на фізичні функції; класифікація стану здоров'я, функціонування та інвалідність-еволюція моделей і пов'язана з ними термінологія; основи клінічного менеджменту та прийняття клінічних рішень. Поняття реабілітаційного потенціалу. Стратегії ефективного здіснення втручань і конкретних завдань терапевтичного втручання. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго-та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань.

Література

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я (МКФ). <http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>
2. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм. Навчальний посібник. Запоріжжя, 2011. – 314с.
3. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019

Результат навчання: Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

Категорії реабілітаційно-технічних засобів для покращення рухової функції, пересування та самообслуговування, відновлення функціональних порушень. Підбір реабілітаційно-технічних засобів на основі оцінки функціональних порушень, порушень рухової функції, пересування та самообслуговування. Принципи навчання пацієнтів використовувати реабілітаційно-технічні засоби. Застереження при використанні реабілітаційно-технічних засобів.

Література

1. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019
2. Афанасьев, С. М. Профілактика первинної інвалідності внаслідок захворювань і травм опорно-рухового апарату засобами фізичної реабілітації : монографія / С. М. Афанасьев. – Дніпро : Журфонд, 2017. – 260 с. : іл.

3. Сучасні принципи діагностики та лікування пацієнтів з гострим ішемічним інсультом та ТІА. Клінічні рекомендація засновані на доказах – Київ, 2018р. За ред. член.-кор. НАМН України М. Є. Поліщука

Результат навчання: Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифіковувати поточну діяльність.

Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Види контролю. Методи оцінки ефективності. Якість життя та зміна функціональних показників в процесі реабілітаційного втручання.

Література

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я (МКФ). <http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>
2. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм. Навчальний посібник. Запоріжжя, 2011. – 314с.
3. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019

Результат навчання: Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Професійне навчання протягом життя – безперервна освіта, систематичний та структурований процес навчання, який є фундаментальною основою компетентних та безпечних послуг фізичного терапевта в сфері охороні здоров'я. Аналіз потреб у навчанні, навчальна діяльність. Рефлексія навчання. Застосування знань. Документування навчання. Рецензування (експертний/колегіальний огляд). Аудит безперервної освіти.

Література

1. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Ольга Швесткова, Петра Сладкова [та ін]. – Київ; Чеський центр у Києві, 2019
2. Етичний кодекс та професійна діяльність фізичного терапевта. <https://physrehab.org.ua/uk/members/code-of-ethics/>
3. Сфера професійної діяльності фізичного терапевта в Україні. <https://physrehab.org.ua/uk/resource/practice/policy-practice/scope-of-practice/>